

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 58 ANUL XXI.

Sabiu, in 1931 Iuliu 1873.

Telegrafulu este de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditor'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditor'a. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

† Escelenti'a Sea Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu Baronu de Siagun'a.

(Urmare.)

Nu multu dupa acesta adunare, in midiloculu fernei celei mai grele, pre gerulu celu mai cumplitu se vediu constrinsu presanti'a sea a intreprinde o noua caletoria — fiindu comunicatiunea intrupta din caus'a resbelulu civilu — prin Romani'a, Moldavi'a si Galiti'a la Olomuti la imperatulu. — Totu tempulu acest'a pana catra tomn'a anului 1849 'lu petrecu densulu in orasiulu numita si la Vien'a, si numai dopa incetarea resbelulu se potu intorce acasa, ierasi prin Galiti'a, Moldavi'a si Romani'a. Candu intru in Ardelu pre la vam'a Timisiului bravii brasioveni, impreuna cu barsanii 'lu intempnara pana in Romeni'a, 'lu adusera in Brasiovu cu mare pompa, si totu astfelu fu petrecutu din partea poporulu romanu celui doiosu intre lacrimi de bucuria pana la Sabiu.

Dara luptele, suferintiile si meritele episcopulu si Siagun'a din acei doi ani plini de eveneminte mari, le va inregistra, suntemu sicuri, istori'a si mai detaiatu.

Pre langa tote turburările si greutătile ce le esperia in preatinsii doi ani acestu archiereu neobositu, nu pregeta a se ocupu totu-odata si cu caus'a bisericeii nostre in particularu, dandu la lumina o promemoria si dupa aceea unu adausu la acest'a despre autonomi'a bisericeii si restaurarea vechiei metropolii, asternendu-le pre amendoue regimulu.

Inca la inceputulu anului 1850, aflandu-se tier'a in stare de asediu, tienu celu dintaiu sinodu diecesanu, dopa o intrerumpere de unu veku si jumetate a sinodalitatiiei in bisericeii nostra ardelena, la care se pertractara obiecte destulu de momentuose. Unu lucru mare acest'a, ce numai unu Siagun'a i fu cu potintia alu realizat.

Dupa incetarea turburatoru urma periodulu celu de 10 ani alu absolutismulu, carele sugruma ori-ce miscare libera bisericesca ca si nationala. Luptele archiereulu nostru cu acelu regimu absolutisticu atatu in privinti'a bisericesca catu si nationala, suntu colosali, incatu venira proverbiali. In privinti'a curatu nationala mai numai singuru se mai lupta aperandu ce se potu, caci tota activitatea altoru barbati nationali era paralisata prin mesurile politiene ale acelu regimu ultramontanu. Forte interesante suntu harthiele oficiose de pre atunci, indreptate din parte-i catra regimu intr'unu numeru considerabilu. Lasandu la o parte casurile cele multe de pasire energica si intrevenire la regimu din parte-i pentru barbati nationali, cari se prindeau si maltratau sub guvernulu militarulu alu lui Wohlgemuth, si si mai tardiu (de aici se tienu si intrevenirea lui pentru eliberarea dloi Baritiu din captivitatea muscalasca si pentru ridicarea suspensiunei „Gazetei Transilvaniei“), merita a se aminti aici protestulu celu mare ce-lu asternu reposatulu la a. 1855, desdreptulu Imperatulu, in contr'a ultramontanulu ministru de culte Thon, carele intre altele nu se sfiu a numi bisericeii nostra: „putreda si fara potere de vietia“; iera pre archiereulu nostru in batjocura: „episcopulu greciloru din Sibiu“. — Dara pre langa aceste lupte si neplaceri cu regimulu politicu, mai intrevenira inca si altele cofessionali cu o bisericeii, alu carei archiereu, voindu a-si arogu unu felu de tutoratu asupr'a bisericeii nostre seu mai bine dicendu pre celu vechiu pretinsu din tempurile ante martiali alu revindica, pana si pentru infiintarea tipografiei pre atunci diecesane, si pentru cartile tiparite la acest'a inca acusa pre archiereulu nostru la regimu, disputandu-i dreptulu de a avu tipografia si de a

tipari carti intr'ens'a. Ba totu pre atunci se infiintu si o metropolia noua in loculu celei vechi romane si acest'a ca unu contrapundu fatia cu bisericeii nostra ortodoxa. Adeveruleu dicu candu afirma ca o persecutiune noua sistematica se pornise asupr'a multu cercatei nostre bisericeii, intr'unu stilu nou, carea cu atata era mai periculosa, si numai bratiulu celu de feru alu episcopulu Siagun'a fu in stare a respinge atacurile si a abate pericululu, esindu din tote acele lupte invingatoriu.

Voru fi unii, cari si pana acum aruncara metropolitulu Siagun'a ura asupr'a altoru confessiuni si in specie asupr'a celoru uniti. Nimicu mai nedreptu, decatu acesta imputare. Elu nu ataca pre nimeni nefiindu provocatu, ba si atunci de multe ori remanea passiv asi cerendu binele comunu. Chiaru din contra se pote dice, ca nimeni nu respecta mai multu confessiunile streine decatu metrop. Siagun'a. Erau barbati uniti si de alte confessiuni, pre cari inim'a lui romana si nobila ii consideru forte multu. Spre onore-i fia disu, ca elu sub intregu episcopatulu seu pre nici unu preotu unitu — afara de unu singuru casu, dara si acest'a cu caus'a suficianta — nu primi in sinulu bisericeii ortodoxe, cum vedemu ca se primira si se primescu din partea unita de nenumerate ori, de-si multi dintre acei'a voira a trece, de-si impregiorările critice ale bisericeii ortodoxe aru fi pretinsu o asemenea procedere din parte-ne.

Totu in acestu periodu de 10 ani reposatulu in Domnulu intreprinse o multime de caletorii indepartate si grele, in afaceri oficiose bisericesci si nationali.

Asia, ca sa amintimu pre cele mai insemnate la a. 1850. caletori elu la Vien'a la sinodulu episcopiloru ortodocsi din monarchia, unde petrecu unu anu intregu in afaceri bisericesci. Diferintie mari avu densulu la acelu sinodu cu reposatulu metropolitulu serbescu Raiaciuu pentru autonomi'a bisericeii ardelene, cari diferintie mai pre urma se prefacura in polemii intinse in diaristica si in brosiuri. La a. 1851, caletori la Cernauti in Bucovin'a spre intempnarea Maiestatiei Sele imperatulu si regelui nostru Franciscu Iosifu I.; iera la a. 1858, castigandu dela Maiestatea Sea concessione pentru o colecta pre sem'a bisericeii nostre caledrale, impreuna cu unu daru frumosu de 1000#, intreprinse o caletoria si mai indelungata si grea prin Banatu, Sirmiu, Vien'a si Triestu, pre la credinciosii bisericeii nostre, spre acela si scopu.

La an. 1860, participa presanti'a sea la senatulu imperialu inmultitu in Vien'a, la care fu chiamatu deadreptulu de catra imperatulu ca reprezentante alu romaniloru ardeleni. Efectulu celu mare alu vorbiriloru sele si simpatihiele ce si le castiga elu prin purtarea sea preste totu la acelu senatu, ne suntu inca prospete in memoria, acelea ni le atestedia foile publice de pre atunci precum si multimea adreselor ce i se tramisera nu numai din partea romaniloru, dara si a strainiloru din diverse parti ale monarchiei. Memorabilu i-a fostu la acelu senatu imper. intre altele si dialogulu ce-lu avu cu alti doi senatori — Mailath si Lakab — pentru romani si renegatii romani.

Tempulu dela senatulu imperialu 'lu sciu densulu intrebuintia, inca cu alti doi senatori imper. romani ortodocsi, si in folosulu restaurarei vechiei nostre metropolii. Diferintie grele avu si la acesta ocazione cu coreligionari serbi, si in specie ierasi cu Metropolitulu serbescu Raiaciuu, cari asemenea trecura in polemii diurnalitice.

Dupa reintorcerea-i dela senatulu imperialu din Vien'a tomn'a in acela si anu, impreunata ierasi cu mari greutati pentru antecedentii dela acela si senatu, tienu presanti'a sea alu doilea sinodu diecesanu, asta data fara de intrevenirea vre-nunui comisariu alu regimulu, la care se desbatu ulterior'a procedere in privinti'a restaurarei vechiei metropolii.

Totu in anulu acest'a mai severu reposatulu inca alte dooe acte mari nationali, pentru cari posteritatea de securu nu-i va remane nereconoscatori'a. Unulu este: ca densulu rumpendu paratele celu despartitoriu restatori pacea, infratirea si solidaritatea intre romanii de ambele confessiuni, turbarate sub absolutismu; iera alu doilea actu este: ca totu densulu punendu-se in frunte si midilocindu concessiunea dela regimu pose fundamentulu „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultura poporulu romanu“, carea in semnu de reconoscatori'a pentru meritele lui 'lu si alese in dooe periode de presiedinte alu seu.

O scena se mai intempla in anulu acest'a, care merita a se aminti. Era in preser'a de S. Andreiu, din'a numelui reposatulu, si tinerimea studiiosa romana din Sabiu entusiasmata de succesele presantiei sele dela senatulu imper. si pentru refratirea romaniloru, midlocita prin trensulu, — voia sa-i faca o serata corespondietoria aceloru impregiorari. Politia inse interdise tineriloru uniti participarea la acea manifestatiune nationala, ceea ce produse unu sgomotu mare in totu Sabiulu, fara de a se fi potutu totusi retienei dela participare. Archiereulu nostru audiendu despre cele intemplete a dou'a di imbraca o reverenda de metasa vechia si rupta, si venindu guvernatorulu la densulu sa-i gratuledie i dise: „Serrenitate! vedi acesta haina rupta si sfasiata? — sa me credi ca si inim'a mea tocm'a asi este de rupta si sfasiata pentru scandalulu de asera“.

De aci incolo redeschidendu-se viet'a constitutionalu, 'lu vedemu pre presanti'a sea continuu in fruntea conationaliloru sei ca conducetoriu alu afaceriloru bisericesci si politico-nationali, luptandu cu barbatia pentru recastigarea drepturiloru politice, nationali si bisericesci. Asia in an. 1861 participa densulu impreuna cu alti barbati nationali la conferinti'a regnicolaru din Alb'a-Iulia, si la cea nationala romana din Sabiu, la acest'a din urma ca presiedinte, precum si la prim'a adunare constituanta a „Asociatiunei transilv. pentru literatur'a romana etc.“ ierasi ca presiedinte. In an. 1862. 'lu vedemu ca conducetoriu alu deputatiunei celei numeroase la tronulu imperatescu pentru restaurarea metropoliei, la care deputatiune participara reprezentantii tuturor romaniloru ortodocsi din Transilvania, Banatu, Ungaria si Bucovin'a. Pasirea lui energica si intelepta pre la tote aceste conferintie si adunari, precum si la prea inaltulu tronu fuse de totu laudabila, ea lasa urme afunde dupa sine in tote directiunile. Totu in anulu acest'a presiedu densulu si la a dou'a adunare generala a Asociatiunei transilvane in Brasiovu, unde fu primitu cu caldura si entusiasmu neobicinuitu din partea Brasioveniloru, a Barsaniloru si a intregu poporulu dela Sibiu pana la Brasiovu.

Sob intregu tempulu acest'a archiereulu nostru fu totu-odata si presiedinte alu comitetulu nationalu, realesu in conferinti'a nationala din 1861.

In a. 1863 participa reposatulu la congresulu nationalu romanu din Sibiu ca presiedinte, iera la deputatiunea acelu'a tramisa la imperatulu ca conducetoria. Rara deputatiune avu o primiro asia de stralocita din partea comunei Vienei, cum fu a deputatiunei acesteia romane, conduse de archiereulu nostru. Mai incolo totu in anulu acest'a precum si in cei urmatori 1864 si 1865, se distinsu episcopulu Siagun'a ca regalistu si deputatu alu Salistei la diet'a Ardelului, precum si ca membru la casa de susu a senatulu imperialu din Vien'a, apoi la sinodulu episcopescu din Carlovitiu in afacerea metropoliei romane. Cum esclat elu pre la tote aceste adunari si corporatiuni ale statulu, nationei si bisericeii, inca ne o destula de bine cunoscutu, actele de pertractare ale acelor'a ne documentedia acest'a spre indestulare. Mi permitu in privinti'a acest'a a revoca in memori'a onlectoru numai cele 7 pecate politice ale legislatiunei transilvane antemartiali, combatute cu insufle-

tire și cu efectul din partea înaltului repositat în Domnului.

În a. 1864, țienă presântia sea alu treilea sinodu diecesanu, ierasi fără de intrevenirea vreunui comisariu politicu.

Dupa atâtea lupte neobosite ale arhierului nostru rasari în fine și stéu'a cea mântuitoare a bisericeii noastre ortodoxe române din Transilvania și Ungaria, resolvindu-se adeca în 12/24 Decembrie 1864. din partea Majestății Sele imperatului restaurarea vechiei noastre metropolii, restituindu-se episcopiei noastre ardeleni demnitătea de arhieriscopie, și denumindu-se episcopulu nostru de arhieriscopu și metropolitu alu românilor ortodoci din Transilvania și Ungaria, ceea-ce împreună cu autonomia, independentia și egală îndreptare a bisericeii a fostu țien'ta principala în privința bisericească a marelui nostru arhierep. Meritele cele mari ale presântiei sele în privința restaurării metropoliei celei vechi, credu că ne suntu cu multu mai bine cunoscute, decâtu că sa fia trebuința ale mai însemnă aici deosebitu. Acelea se înregistrara dejă mai de multu încă în inimile noastre și în anelele noastre biserico-nationali în modu neperitoriu. Atât'a inse totu-si sum datoriu a observă și aici: ca restaurat'a noastră metropolia, este opulu parintelui metropolitu Siagun'a, spriginitu de credinciosii și fii sufletesci.

În a. 1865, de trei ori caletori repositatu la Vien'a și odata la Carlovitiu, în afaceri bisericesci și nationali, precum și la diet'a din Clusiu.

Si este de însemnatu, ca în totu tempulu arhierepiscopiei sele, până în anii mai din urma, mai nu a fostu unu anu în care se nu fi întreprinsu vre-o caletoria, une-ori și mai multe, la Vien'a în afaceri oficiose, bisericesci și nationali, apoi și în alte părți ale monarchiei, la diferite ocațiuni. Și ore atâtea caletorii îndepartate și grele, câte spese câte ostenele și câtu tempu nu-lu voru fi constatu pre arhierepiscopu nostru? Și totu-si elu, de-si, cum se scie, avu venituri de totu modeste fatia cu pozițiunea și cu recerintiele chiamării sele celei înalte, — totu-si dicu, nu apelă nici odata la concursulu strainu seu la fondurile publice create de densulu ce le avu în administrațiunea sea, spre acoperirea enormelor spese de drumu. D'n contra, elu ajutoră încă dela sine pre multi dintre membrii deputațiunilor nationali.

Caletoria sea din urma din anulu amintitu mai susu, la Vien'a, unde fu chiamatu în urm'a schimbării sistemului politicu alu monarchiei, dete ansa la rivalități și susceptibilități din partea unor barbati nationali, cum se vede pentru ca numai elu singuru dintre români se împartesi de o atare încredere și distincțiune mare; de-si se pôte dice cu toa securitatea, ca rezultatulu acelei caletorii facia cu împregiurările critice de atunci, a fostu celu mai bunu și ca acel'a-si bine folositu și ne alteratu prin atacurile ce urmara, aru fi potutu trage dopa sine cosecintie cu multu mai favorabili de cum fusera cele ce le scimu și le vedemu.

Destulu, ca în acestu anu se ivi-se din nou unu momentu gravu, în care Metropolitulu Siagun'a eră sa-si documentedie din nou superioritatea sea politica, petrundera cea agera în caracterulu celu confusu alu tempului acelui'a întunecosu, precum și iubirea și ingrigirea sea cea mare cătra natiune; dara prin evinimentele cunoscute împedcându-se întru realizarea intențiunilor sele binevoitóre, se vedu constrensu la memorabilulu răspunsu: „Flere possem, sed juvare non!“ Adese-ori ne vomu aduce încă aminte în viitorin de aceste cuvinte memorabili.

La diet'a din Clusiu, acel'a-si anu, totu Metropolitulu Siagun'a, cum se vede în combinațiune cu cele menționate, isbuti a midiloci și a desfășurării însusi în dieta cunoscutulu votu separatu alu reprezentanților români. Unde amu stă astadi, de amu fi remasu pre terenulu acel'a, continuându lupt'a ori unde ni se deschise câmpulu! Dara causele sciate nimicira și acestu lucru.

În anulu 1866 participă elu la adunarea generală a asociațiunei trans. țienuta în Alb'a-Iulia, că presiedinte. Cu această ocaziune se țienă și o conferința privata natională, la care totu densulu se încredință cu asternerea unui memorialu la imperatulu. Lucrurile s'aru fi potutu îndreptă în urm'a contielegeriloru dela această conferința, deca s'aru fi procesu întocm'a dopa întielesulu avutu; dara memorialulu amentitu nefacendu-se, nici nu se potu asterne la locul destinatu.

De aci încolo prea sântia s'a și obositu de

drumuri și mai înaintatu în versta și si desgustatu și amaritu până la sufletu pentru neintielegerile escate între români, începū a-si mai împucină caloriele; dara și mai retrasu elu totu și continuă îngrijirile și luptele pentru binele comunu.

În anii 1867 și 1868 participă la diet'a din Pest'a și la încoronare. În anulu din urma se desbatu la diet'a din Pest'a înarticularea Metropoliei noastre cu multu focu, și în cas'a de susu a magnatiloru numai prea sântia sea singuru dintre români luă cuvintulu în favoarea acelui'a pledându pentru ea cu bunu tactu și cu mare efectu, accentuându cuvintele scripturei. „Mil'a și adevêrulu s'au întempinat, dreptatea și pacea s'au sarutat!“ Acesta participare fū cea din urma pasire a lui pre aren'a publica, politica, în dieta.

Totu în anulu acest'a țienū elu celu dintăiu Congresu nationalu bisericescu în Sabiu pentru constituirea provinciei noastre Metropolitane — încoronarea opului seu celu grandiosu și imposibilu la parere de 21 de ani! În acestu Congresu depuse parintele Metropolitulu Andreiu competența legislativa și administrativa a bisericeii noastre nationali, în mâinile Congresului facendulu responsabilu pentru ulterioară sorte a bisericeii. Între lacrimi de bucuria eschiamă prea veneratulu Metropolitulu la acestu Congresu: „Innoiesce-te, innoiesce-te noue Ierosalime, căci ti-a venit tie iera-si lumin'a și marirea Domnului preste tine au resaritu. Acesta casa Tatalu o au ziditu; această casa Fiulu o au întaritu; această casa Duchulu o au inoitu.“ Eră o scēna de totu petrundera la încheierea acestui Congresu, cându membrii congresului, fii cei sufletesci, încarcaru cu laude și cu expresiuni de mulțimire pre îmbetrănitulu loru luptatoriu și carmaciu bunu și întieptu, iera acest'a adencu miscatu le respunde în cuvinte respicite, cu o ardore în vederata, întrerupte adese de lacrimi doioșe, lacrimi ce numai lucratoriulu ce-si vede oper'a împlinita, le pôte versă.

(Va urmă)

Eata alu treilea articulu din „Federatiunea“: Metropoli'a veduvita a românilor greco-orientali.*

III.

Consistoriulu metropolitanu, care de regula constă din metropolitulu că presiedinte, din episcopii sufragani și din asesorii alesi prin congresu dintre mireni și cleru, la repausarea metropolitulu are unu rolu foarte însemnatu, de ore-ce densulu în frunte cu episcopulu celu mai betrănu că presiedinte primescce asupra sea tote drepturile și detorintiele metropolitulu în tote causele administrative ale întregi metropolii până la alegerea resp. instalarea noului metropolitu.

Dintre aceste drepturi celu mai însemnatu este: conchiamarea congresului nationalu bisericescu pentru alegerea metropolitulu fără de a cere la acest'a convoirea ori licența guvernului, avendu numai a notifică simplu acest'a conchiamare Majestății Sele în virtutea §. 151. din stat. org. și în întielesulu art. de lege IX. din anulu 1868.

Si aci însemnămu indata, ca de-si statutu org. și art. de lege IX. din 1868. vorbesce apriatu numai despre încunoscintia previa a Maj. Sele dara nu totu odata și despre înscințarea guvernului despre conchiamarea congresului totusi credemu a nu rateci deca aflămu necessitatea de a se încunoscintia și guvernulu despre acest'a de ore-ce este cunoscutu, ca monarchulu, în ori-care statu constituționalu, domnesce prin ministeriulu seu parlamentariu și domnitoriulu fără scire și consultarea ministriloru sei nu pôte severi nici unu actu de însemnatate publica. Spiritulu constituționalu alu Statutulu org. o pretinde acest'a cu deosebire de-si literelu lui o pomenescu nimic'a despre înscințarea guvernului.

Cestiunea acest'a va aparé la multi pôte de o cestiune de totu neînsemnata și de natura secundaria. În adevêru asiă este; dara a nu pune nici unu pondu pre ea, aru însemnă atât'a, câtu a ignoră unu principiu fundamentalu alu tuturor constituționaliloru, și a provocă unu amestec a puterei de statu în causele noastre administrative bisericesci. Ori nu s'aru poté usioru întemplă, ca guvernulu, deca densulu n'aru fi încunoscintiatu previe despre conchiamarea și țienerea congresului, dopa principulu mai susu indicatu constituționalu și din motivalu, ca dreptulu de suprema inspecțiune nu se

*) Evenemintele a trecut preste cele cuprinse în articulu, deci observările ce amu fi potutu face la unele locuri ni se paru de prisosu.

pôte eserce fără încunoscintia previa, aru oprî țienerea congresului, prin ce aru avé ocaziune a se amestecă în administrațiunea bisericeii gr. or. și a provocă dificultăți, ba chiaru desbinări între membrii congresului. Cine nu-si aduce aminte, ca desfășurarea și suspendarea congresului serbescu a urmatu chiaru din o astfelu de afacere secundaria, din unu actu, ce se „pôte numi alu politetiei“.

Sa nu fimu deci scrupulosi de felu în asemenea cestiuni, cari deca le vomu resolvî în întielesu constituționalu, bisericeii noastre nu voru causă nici o superare ori scurtare de dreptu, pre cându procedur'a contraria aru puté aduce cu sine mare incurcatura în biserica. Nu potemu afirmă, ca statutu org. aru recunșce de unu factoru supraveghiatoriu numai pre M. Sea, de ore-ce aflămu destule pasagie în statutu, cari pretindu ca unele organe ale metropoliei sa se puna în relațiuni oficiale cu guvernulu țierei, precum e d. e. dispuzetiunea, ca consistoriulu eparchialu este îndetoratu a încunoscintia despre mórtea Episcopulu „pre Metropolitulu și pre guvernulu țierei“, și noi vomu a crede, ca Consistoriulu metropolitanu va comunică cu guvernulu determinatiunea sea despre conchiamarea congresului alegatoriu de metropolitu și în întielesulu bisericeii se va nisui a evitá ori-ce conflictu neînsemnatu între biserica și statu.

Încătu acum pentru conchiamarea congresului nationalu, acest'a trebuie sa se întemple în decursu de trei luni dopa repausarea metropolitulu, ceea ce — dopa noi — va sa dica atât'a, ca congresulu până în trei luni nu numai ca are a fi conchiamatu, ci a-si și începe lucrările sele, adeca dela diu'a mortiei lui Siagun'a 28 Iuniu st. n. până la 28 Septembrie. Până în finea lui Sept. deci metropolitulu ierarhieigr. or. române trebuie sa si fia alesu.

Aci inse punemu o întrebare de mare însemnatate, carea cere o deslegare corectă și amesurata Statutulu org. întrebarea: cine alege pre metropolitulu? congresulu de mai înainte alesu încă în an. 1870 și în multitu cu 30 deputati din Archidieceasa? ori unu congresu de totu nou compus pre bas'a unei alegeri noue?

Parerile în această cestiune ponderosa suntu diverginti. Unii țienu, ca de ore-ce mandatulu deputatoru congresualu durédia 3 ani de dile, care numai în 13 Octomvre 1873. st. n. va sa espire, pre cându biserica românilor gr. or. — precum socotirămu mai deasupra — trebuie sa si fia providita cu metropolitulu; de ore-ce mai departe, de-si Statutulu org. vorbesce de unu congresu ad hoc, nu prescrie espresu nicairea, ca acestu congresu, care afara de alegerea metropolitulu n'are nici o agenda, trebuie sa fia compus din deputati alesi numai pentru alegerea metropolitulu, — urmēza de sine, ca toti acei deputati, cari au fostu alesi și verificati pentru congresulu din 1870, au dreptu a-si ocupă locul loru în congresulu alegatoriu de metropolitulu fără de a se supune unei alegeri noue.

Iera alții țienu chiaru contrariulu. Ei adeca dicu, ca acestu congresu este est raordinariu și încă est raordinariu nu în acelu întielesu, ca congresulu, care în trei ani de dile nu mai odata are sa fia conchiamatu pentru afacerile ordinare, poté țiené și siedintie est raordinarie pentru afaceri grabnice și est raordinarie, ci în altu întielesu, în întielesulu prescriu în statutu, deadreptulu numai pentru alegerea metropolitulu. Între congresu est raordinariu și est raordinariu dara este o mare deosebire, și încă cu atâtu mai vertosu, căci congresulu are sa numere 120 de deputati, pre cându congresulu alesu pre 3 ani numera numai 90. deputati, adeca: la congresulu alegatoriu de metropolitulu se tramitu 60 din arciidieceasa, 30 din dieces'a Aradului, și ierasi 30 din a Caransebesiului; din contra la congresulu ordinariu, cu mandatulu de 3 ani fia-care diecesa tramite câte 30 deputati, la olalta 90. Mai departe totu acestia dicu, ca la congresulu de 90, membri episcopii sufragani suntu îndatorati a se înfacisă la siedintie că episcopii, dara nu potu ocupă locu că deputati, prin urmare nici nu potu fi alesi de deputati, pre cându din contra: la congresulu de 120 membri și episcopii potu fi alesi de deputati și că atari au dreptu de votare și consultare întomai că ceia-lalti deputati (§. 155. alineă 2.) din ce urmédia de sine, ca Episcopii sufragani (celu din Aradu și Caransebesiu) numai ațunciă potu deveni deputati, deca pentru acestu

congresu, se va escrie o alegere noua in intrég'a metropolia. — Totu dupa acestia, apare de unu ce irationabilu, nelogicu, cá metropolitulu sa fía alesu de 90 deputati cu mandatu de 3 ani si de 30 deputati (din archidiece'sa) cu mandatu ad hoc, pre câteva dile, pâna cându adeca s'a severitu alegerea metropolitului.

Iéa d'ó u e pareri contrarie, dintre cari si un'a si alt'a va avé destui operatori aprigi

Cestiunea merita a fi desbatuta cu tóta serio-sitatea si in jurnalistica cu atátu mai vertosu, cáci chiaru acésta póte causá cea mai periculósa des-binare între románii greco-orientali, ce apoi usioru aru provocá amesteculu guvernului in afacerile congresului, de óre-ce unii aru vindecá lega-litate a, iéra altii nelegalitate a con-gresului alegatoriu de metropolitu, ceea-ce nu cre-demu sa o doréscu nici unu sufletu de románu.

Incátu acum pentru noi: nu potemu tainuí de feliu, ca suntemu de prim'a parere adeca, noi tie-nemu: ca congresulu ce are a se con-chiamá pentru alegerea metro-politului in trei luni de dile dela mórtea lui Siagun'a trebuie sa fía compusu din cei 90 deputati alesi in anulu 1870, si din 30 depu-tati noi cari au a se alege acum din archidiece'sa.

Acést'a o pretinde logic'a, liter'a si spiritulu statutului org.

Iéa ce dice statutulu org. in §. 155:

„Pentru alegerea de metropolitu si archie-piscopu, congresulu se compune din 120 de depu-tati, la cari archidiece'sa concure cu jumetate din numerulu prefíptu; prin urmare: pentru numerulu presente alu eparchieloru archidiece'sa concure cu 60, iéra eparchia Aradului si a Caransebesului cu câte 30 deputati alesi dupa modalitatea prescisa in §. 148. De sine intielegendu-se, archidiece-sanii la acestu casu in fía-care cercu de alegere alegu câte doi deputati si ca déca man-datulu deputatiloru pentru con-gresulu de mainainte de já alesi, inca n'a espiratu, numai pentru numerulu ce mai lipsesce, se facu alegeri noue“.

„In congresulu compusu asiá pentru alegerea metropolitului episcopii sufragani, déca nu suntu alesi de deputati, nu au votu la alegerea metro-politului“.

Cumca acestu §. alu statutului nu este asiá de chiaru, precum aru trebui sa fía, se póte vedé indata. Negresitu este dubiu pasagiulu: „archi-diece'sanii la acestu casu, (adeca pentru congresulu alegatoriu de metropolitu) in fía-ca-re cercu de alegere alegu câte doi deputati“ de óre-ce acést'a va se dica atá'ta, ca in archidiece'sa negresitu au a se alege de nou 90 deputati, si inca in fía-care cercu câte doi, pre cându in cele-late dóua diecese „numai pentru numerulu, ce mai lipsesce (din 30.), se facu alegeri noue“.

Dupa noi o astfelu de interpretare a statutu-lui org. aru fi falsa, necorecta si nebasata pre spi-ritulu legi. Pasagiulu adeca, care suna despre archidiece'sa, nu va se inseme atá'ta, ca acum sa se aléga 60 deputati, ci inseme ca numai in casulu, cându aru fi espiratu mandatu de 3 ani aloru 30 deputati, de mai nainte, are se aléga archidiece'sa in fía-care cercu câte doi deputati. Mandatu a loru 30 deputati inse, care suntu pre trei ani dela 12 Octomvrie 1870, st. n. pâna la 12, Oct. 1873, inca n'au espiratu, si nici ca va espirá in acéste trei luni, in decursulu cáror'a metropolitulu trebuie sa fía si alesu.

Cumca numai archidiece'sa alege a e u m 30 deputati ad hoc, iéra ceia-lalti 30, cu manda-tulu din 1870, nu suntu a se supune unei alegeri noue: se vede si de acolo, ca dupa acum citatulu §. alu statutului de sine se intielege, ca „déca man-datulu deputatiloru pentru congresulu mai dinainte de já alesi, inca n'a espiratu, numai pentru nume-rulu, ce mai lipsesce (prin mórtea intervenita, séu prin neverificare, séu prin depunerea mandatului) se facu alegeri noue.“

Acestu pasagiu alu §-lui 155, contine a-priatu o regula generala pentru tóte diecesele, prin ur-mare si pentru archidiece'sa, in intielesulu cárei'a mem-brii congresului alesi in anulu 1870, nu suntu supusi unei alegeri noue, pentru ca mandatu loru de 3 ani inca n'au espiratu si va espirá numai lá 12, Octomvrie 1873.

Dora si altcum, congresulu acést'a negresitu

este „e s t r a - o r d i n a r i u“, la care deputatii de mai nainte irebuie sa fie invitati spre a-si eser-citá dreptulu loru constitutionalu. Ori-ce congresu estra-ordinariu sa fie conchiamatu in 3 ani de dile, pâna cându adeca tiené mandatu loru, ei, cá re-presentanti legali din deosebitele eparchie, nu potu fi eschisi dela siedintiele congresului acést'a. Intre a c e s t u c o n g r e s u e s t r a - o r d e n a r i u, care este chiamatu a alege pre metropolitu, si intre altu congresu estra-ordenariu numai atá'ta este deosebirea, ca archidiece'sanii la alegerea metropolitului suntu representati cu 60 deputati, intocmai cá si cele-lalte dóua diecese la olalta, de aceea archidiece'sanii afara de locurile vacante mai trebuie sa aléga 30 deputati.

Si acésta dispusetiune a statutului 'si are ra-tiunea sea, despre care in numerulu viitoriu.

Cincu-mare, in díu'a de sántulu Petru si Pavelu 1873.

Motto: „Suum cuique.“ lex. LIII. 23 — 1868.

Motto de susu se coprinde investitu in arti-culu de lege dietale 53. § 23. din anulu 1868, pre care pentru importanti'a, ce jace in trensulu in co-nesu si cu corespondinti'a nóstra de fatia 'lu repro-ducemu inca odata:

„In comune si orasie locuite din partea indi-vidiloru de confessiuni religionarie d'ferite, care co-mune dau din cass'a domestica spre scopuri bise-ricesci, séu in favórea ori-cárei scóle confessionali ajutórie, din ajutórelie acéstea fía-care confessiune religionaria aflória acolo e a se impartasi dupa proportiune dréptá“.

Legea acést'a binefacetória este chiara si póta unu caracteru preceptivu, adeca ea are fára nici unu respectu a se introduce in valórea ei dupa es-pres'a voia a legislatorului.

Cum se aplica acésta lege pre la noi in fun-dulu regescu servéscu de modelu urmatoriu casu specialu:

Opidulu Cinculu-mare este in cea mai mare parte locuitu, dupa sasi si de greco-orientali 300 de familii, cari au doi preoti romanesci de ritulu greco-orientalu. Orientalii cu greco-catolicii laolalta cari póta in modu egalu cá adevérati suditi tóte grentáule publice facu jumetatea populatiunei ace-stui orasiu insemnatu pre multu laudatulu pamenta regescu, ori dupa dica'l'a conlocutoriloru sasi „liéra sasésca“, pentru care nomenclatura nepotrivita cu positivele legi noi nu-i invidiamu.

Biserica gr. or. in urm'a otaririi universita-tiei sasesci castigá din pamenturile comunali dupa multe si neobositele stradintie portiune canonica constatatória firesce numai in livedii de fenu pre la margini de paduri si peréu „pre cându biserica cea gr. cat. pâna astadi nu are nici unu degetu de pamentu sub titulu portiune canonica.

Fíindu inse ca ambii preoti gr. orient. nu po-sedu case si gradini parochiali, dupa cum se cu-vine dupa lege, reprezentanti'a bisericei nóstre, a inceputu din anulu 1867 incóce, a se plange si a se rogá de comun'a politica, cá aceea in interesulu buneii intielegeri si pre basea acelei impregiuráci, ca preotii nostrii inca suntu functionari ni statului, cá si ai díloru, cari capeta din visteri'a statului pre anu 2282 fl. 48 xr. m. c. si din dotatiunea infín-tiata din averea comuna a fundului regiu pre anu cu 1500 fl. m. c. o insemnata parte banala, posedu dóue curti cu gradini mari si insemnata portiune canonica iéra segregate din averea imobila comunala, pre cându preotii nostrii afara de sarbed'a loru portiune ca-nonica putienulu venitu dopa stola, n'au nici o léfa in bani, si nici curte si gradina parochiala, sa se-gregedie locu de curte si gradina parochiala, din-tr'unu pamentu comunalu in marime de 13¹/₂ ju-gere aflatoriu in orasiu lángha drumulu tieriei si in rendu cu románii, cáci alte pamenturi comun'a po-litica nu mai posede spre a potea satisfacé dreptei nóstre pretensiuni.

Vediendu acésta reprezentanti'a politica in locu sa ne molcomésca, cá si la bune si rele sa fimu románii adevérati frati cu sasi, si au impetritu in-i-m'a de cererea nóstra, si nerespectándu-o, contra clarei dispositiuni legali positive a susu citatei legi, ne-au respinsu drépt'a nóstra pretensiune fára re-sultatulu favoritoriu, dicéendu, ca nu ne dau nóue nimic'a din gradin'a cailoru, pre carea, cá sa nu mai avemu ansa a le mai cere casa si curte pa-rochiala, in anulu 1868 au cinstit'o din óra bi-sericeii evangelice.

Contr'a acestui actu de donatiune amu insinuatu

recursu si tergulu facutu s'a anulatú alátu din par-tea inol. comitiatu cátu si a inalt. regiu guvernú transilvanu si s'a facutu indigitárele de lipsa spre a ne indestulá si drépt'a nóstra pretensiune, nr. gu-verniale 19787. si nr. comitiatului 339 ex 1868. In zadaru, ca reprezentanti'a politica opidana, nu s'a vediatu indemnata, a ne tinde mána de ajutoriu din pamentulu comunalu predísu in marime de 13 ju-gere si 800 □° de-si erá obligata dupa lege.

Din nou amu petitionata si resuscitata petitulu petitiunei nóstre de mai inainte.

Vediendu acésta reprezentanti'a opidana au cu-getatu la unu nou planu de traficarea grádiei cai-loru in favorulu bisericeii loru in daun'a biserice-loru nóstre. — Si cum? Sa auditi ómeni bunii, lucruri ne mai audite!

Biserica luterana a avutu mai demultu lángha biserica gr. cat. o grádinutia costisla numita „maie-riste“, carea nu aducea nici unu venitu, si din acestu motivu au parasit'o de voia buna posesorulu ei prefacendu-se in ulitia pre lángha biserica gr. cat., — unde crescu acum numai scáietii muscalesci si talpa gáscéi.

Vestit'a comisiune esmisa spre elaborarea pla-nului de traficarea, in frunte cu ace'l'a vestitu pla-nitoriu alu mai vestitei mori de vento poete din Cincu-mare, si-au fragmentatu capulu in totu tipulu ca cum aru putea face, cá justo titulu „grádin'a cailoru“ se vina intréga in mána bisericeii loru, si apoi cá totusi sa faca pre fatia l-gei susu citate destulu, si eata dupa multe svaturi scósera treb'a la lumina: ca maieristea parasita de multa vreme, aflória lángha biserica gr. cat. pre unu rosoru plinu de spini, fára nici unu pretiu, sa se pretiu-iesca cátu se póte de susu pre calea judecatoréscu si apoi in pretiulu acést'a potentiatu sa ne o deá ambeloru bisericeii de „portione canonica“ si apoi pentru biserica ev. si preotulu ei celui bine dotatu, se scótia din grádin'a cailoru, a cárei pamentu inea se va pretiui cátu se póte de josu, pre basea art. de lege 53. § 23 ex 1868, de trei ori cátu face pretiulu pastiiiei maieristi. — Fórté buna socotéla!

Contr'a acéstei speculatiuni fára de sociu sub firme fatiarnice, amu insinuatu recursu la on. ofi-ciolatu, care, respingendu-ne recursulu ne-au in-dreptatu sa ne tienemu de tergulu, care se va face. Si contra acéstei otariri amu récúratu la a trei'a instantia dovedíndu, cumca nici dupa sántele canóne bisericesci nu este iertatu impreunare cu biserica gr. cat. afara ca pamentulu numita „maieristea“ n'are pretiu, si nu póte servi de curte si grádiná paroch. gr. or.

Acestu recursu prezentatu sub nr. 2750—1872. 'lu asternú on. oficiolatu deadreptulu la inalt. mini-steriu de interne si nu la inclitulu comitiatu unde au fostu adresatu recursulu nostru, ca pre la co-mitiatu li se va impute bránz'a cá mai inainte.

Fára de a se luá respectu la recusele nóstre si la protestulu nostru si alu bisericeii greco-cath. reprezentanti'a opidana au esoperatu o co-misiune estimatória din Seghisió'r'a, carea fára sci-rea nóstra, au facutu unu instrumentu de pretiuire ne mai audítu: au pretiuitu pastii'ta maieriste in marime de 800 □° aflatória in giurulu bisericeii unite plina de scáietii, cu 800 florini v. a.

Horibile audítu! Si din gradin'a cailoru 8,533¹/₂ □° ori 5 jugeri si 533¹/₂ □° la olalta numai cu 800 fl. v. a. pamentulu celu mai bonu in orasiu. — Lucru mai oribile nu se póte intem-plá, ceea-ce prin o comisiune nepartinitória se póte dovedí, ca pretiuirea de fatia este unu mon-stru dupa parereá nóstra si a buna séma cu scopu de a imbunatafi numai pre biserica luterana. — Ast'a este egalitate.

Dupa tenórea schimbului facutu de represen-tanti'a opidana, s'au datu odata bisericeii evange-lice séu preotului ei 5 jugere 533¹/₂ □° si apoi inca de dóue ori atá'ta adeca 10 jugere 1066¹/₂ □° la olalta 15 jugere 1599¹/₂ □° cá ecuivalentu pentru o jumetate de jugeru asiá incátu nu numai gradin'a intréga a cailoru de 13 jugere si 800 □°, s'a absorbitu, ci inca conformu schimbului facutu 3 jugere nu se ajungu, pre carii ii voru plati bis. ev. abuna séma din lad'a opidana inca cu 450 fl. v. a. cáci pamentulu comunale nu esista.

Astfelu se aplica in fundulu regiu de con-locnitorii nostrii sasi legea preceptiva, care dice, ca din ajutóriele comunali „fía-care confessiune religionaria aflória acolo e a se impartasi dupa proportiune dréptá.“

Iéa Cincunii sasi cum au scobitu drépt'a proportiune, ca ei dau bisericeii loru 16 jugere fára ¹/₂ □° si nóua ambeloru bisericeii fára ajuto-

ra câte a patr'a parte dintr'unu jageru si anume biseric'a sasésca se capete 62 de párti întregi si noi numai o parte. — „Sum cuique“ este batjocoritu si legea este aplicata numai in favorulu bisericiei evang.

Acést'a este impariela sasésca drépta! — Acést'a este drépta proportiune legale!?!

Contr'a acestei procederi amu insinuat din nou la incl. comitiatu protestu si ne amu rogatu se binevoiesca a nimici schimbulo celu vatematoriu pentru noi, pre care adunarea scaunala inca Pau interitu, despre care nu scim ce se va fi alesu.

Audim ca sasii de influinta se punu cu totii si 'si dau tota silintia pentru intarirea schimbului de susu si la inaltulu ministeriu de interne ce acolo s'aru aflá acum cauza spre decisiune finala.

(Va urmá)

S a b i i u 15 Iuliu.

Onorata Redactiune! De óre-ce eu cá abonatu ala diariului d-vóstre pâna acum nu v'amu incomodat cu nice o dechieratiune, me rogu se aveți bunatate a publicá in pretiuita-vé fôia urmátorea templare, pentru care eu iau tota responsabilitatea asupra-mi.

In urm'a concursului eserisu de inclitulu magistratu din Sibiu si publicatu in diariulu „Wiener Zeitung“ in anulu 1864, eu fui cá membru orchestru la asiá intitulat'a: Capela cetatienésca cu 200 fl. salariu anualu engagiatu M. Z. 7227. La intrebarea mea ca e acést'a statiu definitiva, mi s'a responsu intr'unu documentu M. Z. 8049 cu intarire magistratuale, astfelu:

Fatia de temerea exprimata, ca statiu d-vóstre nu aru fi urmatu in sensulu concursului eserisu, sa ve linisciti cu aceea ca la casu de servitii corespondentorie poteti comptá pre unu postu definitivu exprimat in § 8 ala statutelor aceludate. § 8 ala statute suna: Concurantulu 'si tiene postulu pâna atunci, pâna cându elu nu renuncia la densulu séu pâna cându se suspinde din postu. Cést'a din urma numai atunci se póte templá, cându respectivulu se face culpabilu de o vatemare grea a detorintelor sele si de o viétia scandalósa séu cându respectivulu devine neaptu pentru a suportá servitulu séu!

Inca in anulu 1866 se facú o abatere dela organizatiunea statutaria a capelei si administratiunea se concediú maestrului de capela Haag. De óre-ce eu pre tempulu acel'a amu primitu fára greutate si regulatu acea plata cá si Haag si portánda capela pre lângá aceea totu acelu titulu: Capela cetatienésca din Sibiu, eu cugetámu ca sum inca in servitulu orasiului. Cum m'amu insielatu, va aflá onoratu cetitoriu indata. Dupace capela cetatienésca Sibiana remase fára maestru de capela 11 luni se concediú dupa acea unui d. E. Berger, care veni din Zeplau. Acest'a voindu a-mi plati pre lângá totu servitulu meu indelungatu mai putienu, eu me provocai la acea impregiurare, ca din anulu 1864 si si dela Haag amu capetatu fára greutate 200 fl. v. a., inse in zadar; eu nevrédu a remáné cu aceea ce voi se-mi plátéscu Hag, deveni lipsitu de pânea mea! Suplicai la directiunea politiei provocánda-me la portarea mea atátu in privint'a morale, cátu si musicale, spre a fi aplicata unde-va, inse nu aflá nice unu scutu, mi-a datu se intielegu, ca se remánu eu cea ce-mi da dlu Berger. Acést'a mi se parú togma asiá, cându cine-va la militia fára cauza aru avansá dela corporalulu la vice-corporalulu (gefrente), cáci eu 'mi cugetámu: déca cetatea plátéscu dlui Berger aceea subventiune, pre carea a platit'o si lui Haag, mai departe: déca capetámu eu in anulu 1864 — 200 fl. cându pontulu de carne erá cu 12 xr.; mai departe: déca si servitii orasiului capetau pentru scumpete ce-va mai multu plata si in 1873 e pontulu de carne cu 22 xr., atunci nimenea nu-mi va loá in ome reu (déca e vorba cá sa se sustiena capela in unu modu onestu), cându eu cá membru in orchestru amu cerutu celu putienu aceea, ce in a. 1864 erá satoritu. Inse nu a succésu si pentru ce? Pentruca se engagiéda numai acei membri, cari remánu cu ceea-ce vré sa le plátéscu d. Berger. Atát'a inse sta, ca membrii pre carii ii engagiéda dlu Berger, remánu la capela din Sibiu si cându nu capeta subventiune si pentru lucruri ce se rentéza stau totu-déu'a la

dispositiune, cându suntu chiepati. Voiu spune acum, ca cum se imparte subventiunea. Dlu Berger plátéscu pentru cei 18 membri, cei are, 199 fl. pre luna; 4 din acestia su 8 fl. 33 xr. de óre-ce inse inclit'a comuna a votatu 300 fl. pre luna, mai remánu 101 fl. pentru d. Berger séu altulu, nu sciu, sciu inse, ca elu are dreptulu de a-si fipsá salariulu, ceea-ce nu se intempla. E adevératu, ca elu plátéscu membriloru si pentru cáscigurile laterali ceea-ce voiesce, si ca nimene nu e silitu a-si face socót'a. — Cu unu cuventu are plenipotentii, pre cari nici oficialii cei mari de statu nu le au. Se promovéza óre prin asiá ce-va art'a? Si totusi dlu V. se teme, ca sub atari impregiurá d. Berger nu-i va placé in Sabiu; inse fia dlu V. liniscitu ca unu asemenea postu nu va mai aflá Berger aiurea. — In an. 1864 s'aru designatu pentru maestrulu de capela 400 fl. si se aflá unu numeru mare de concurrenti. Faca-se si acom asiá si se voru aflá multi fericiti cu asemenea conditione, pentru ca mai au si castiguri laterali si dau instructiune in musica. Toti maestrui de capela 'si tieneau de firma detorintia, a conlucrá in bisericu, in reuniuni de musica si la inmormentári; dlu Berger de-si trage parte mai mare din subventiune nu face asiá. Plátéscu-se dóra subventiunea pentru musicile de pre promenada, la baluri si teatre, maiiale si inmormentári? Pentru acést'a e unu onorariu estra si bunu. Pentru ce e dara subventiunea? dóra pentru ca plátéscu elu banii membriloru? E dóra capela indesata? Unde e unu violinistu, care se afla si la o capela de tigani si la quintetu, unde e unu celistu, oboistu etc.? A! pardonu, aceste nu me atingu pre mine, aceste sa le judece dlu V. cá omu de specialitate! Dlu V. paguba ca nu-i cunóscemu numele! ca nu aru avé sa se geneze de densulu. Dara eu unu musicantu séracu! potutu a-si fi pre lângá precantiunea cea mare cugetá, (1864) ca inclitulu Magistratu cetat. si scaunale din Sabiu va concede unui d. Berger „de soiulu acest'a“ unu atare dreptu, cá sa-mi póta dice dupa servitii de mai multi ani: „D-ta poti merge, de nu voiesci sa remani cu ce-ti dau eu, mie-mi e egal! Unde e aici adevérulu cuvintelor de mai susu prin care fui asigurat de unu postu definitivu? Nu suntu eu insielatu fatia cu anii mei cei mai teneri (atunci eram de 28 ani) si fatia cu postu definitivu ce mi-lu poteamu castigá in Vien'a?

Iosef K o r e t z k y,
musicantu nascutu din Bohemi'a.

Concursu.

Devenindu unu postu de invetiatoriu la scól'a capitala normala gr. or. si confessionala din opidulu Resinari vacantu se deschide prin acést'a concursu.

Pentru acestu postu este anuatim unu salariu de 350 fl. v. a. 60 fl. v. a. relutu pentru cuartiru si lemne.

Concurrentii voru avé sa documente die ca suntu teologi absoluti si versati in cantárele bisericesci, si ca celu putienu au absolvatu gimnasiulu infer.

Absolutii de gimnasiu voru fi preferati.

Concurrentii voru avé a-si asterne petitiunile lor bine instruate celu multu pâna in 30 Augustu cal. nou prin vener. scaun protopopescu la oficiulu comunale alu opidului Resinari.

Resinari 22 Iuliu 1873.

(2—3) Oficiulu comunalu.

Concursu.

Pentru ocuparea st tionei de parochu in vacant'a parochia Bodu protopopiatulu gr. or. alu II-lea alu Brasiovolui, sa escrie concursu pâna in 5 Augustu a. c. iéra cu 12 Augustu se va tiené alegerea de preotu.

Emolumentele suntu:

1. Casa parochiala cu tóte edificiele economice.
2. 15. Jugere de pamentu aratura si fenatiu.
3. Dela 140 familii cáte o ferdela de bucate, gráu, orsu séu cucuruza pretiuita in 1 fl. 20 cr.
4. Stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupá acést'a statiu, au a-si tramite cererile lor cu documente, ca au absolvatu gimnasiulu inferioru, cursulu clericalu si ca au functionatu mai multi ani cá invetiatori, la pré ono-

ratulu scaun protopopescu gr. or. alu II-lea alu Brasiovolui in Brasiovu.

Bodu in 17 Iuniu 1873.

Comitetulu parochialu gr. or. cu consimtiementulu meu.

Ioanu Petricu,
Protopopu.

(3—3)

Concursu.

La scól'a capitala gr. or. din Saliste protopresbiteratulu tract. Sabiului I. e de a se ocupá unu locu de invetiatorésca pentru fetitie, sub urmátorele conditioni:

1. Léfa anuale e satorita la 250 fl. v. a. pre lângá acést'a se da cuartiru liberu cu 2 incaperi si o colina séu tinda si 3 stângini de lemne de focu.

2. Concurantulu sa-i fia possibile a dá fetitioru instructiune din cártile de invetiamentu in limb'a romána si germana si de va puté si in cea magiara.

3. Sa i fia possibile a instruí fetitiile in modu teoreticu si practic in lucruri de mâna, in genere si cu respectu la impregiurárele casnice de prin Saliste, si

4. sa póta instruí in gatitulu de bucate; in gradinaritu de legumi si in cele ce atinge purtarea sociale si de buna cuviintia.

Románcele, cari unescu conditionile de susu se voru preferi; asemenea si alte persóne de alta nationalitate, cari voru documentá prin vre-unu atestatu, ca au mai functionatu cá invetiatorésca la vre-unu institutu de invetiamentu privatu séu publicu, séu voru dovedi ca au absolvatu vre-unu cursu de pedagogia in vre-unu pensiuu.

Cele ce voru sa concurga la ocuparea acestui postu sa-si inainteze suplicele negresitu pâna la 15 Augustu 1873 cal. nou la comitetulu parochialu gr. or. in Saliste, cáci dupa espirarea acestui terminu concurentele nu se voru mai considerá.

Din siedint'a comitetului paroch. gr. or.

Saliste, 2 Iuliu 1873.

Comitetulu parochiale in contielegera cu par. protopresbiteru respect.

(2—3)

Concursu.

La scól'a rom. populara gr. or. din Orastia se deschide prin acést'a concursu pentru doi invetiatori.

Emolumentele suntu:

Salariulu anualu pentru unulu cáte 300 fl. v. a. cuartiru naturalu, 4 1/2 orgii de lemne pentru incalditulu scólei si cáte unu pamentu aratoriu.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din aceste dóue statii invetiatoresci suntu avisati a-si asterne subscrizulu comitetu suplicele loru adresate cátra dlu advocatu Dr. A. Tinca presiedintele comitetului instruite cu documentele necesarie pâna in 15 Augustu a. c. st. v.

Cei ce voru documentá ca au servitu mai multi ani cá invetiatori, cei ce suntu in stare a juvetiá copiii la cantári in choru, precum si cei ce voru posiede cunoscintie pomologice voru avé preferintia la alegere.

Orastia, 14/26 Iuliu 1873.

In contielegere cu protopresbiterulu respectivu.

In numele comitetului parochialu.

(1—3)

Dr. A. T i n c u.

Concursu.

Pentru ocuparea ambelor posturi invetiatoresci la scól'a elementare gr. or. din Suburbialu Brasiovolui „Brasiovechiu“, se deschide prin acést'a concursu cu terminu pâna la 15 Augustu a. c.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu: pentru postulu de invetiatoriu primariu 300 fl. v. a. si doi stângini de lemne; iéra pentru postulu de alu doilea invetiatoriu 200 fl. v. a. si doi stângini de lemne pre ano.

Doritorii de a ocupá aceste posturi au a tremite pâna la terminulu mai susu amintitu, petitiunile lor instruite in sensulu §-lui 13 din „Statutul Organicu“ si adresate cátra Pré onoratu domnu Protopopu 1-iu alu Brasiovolui Iosifu Baracu.

Brasiovu in 3 Iuliu 1873.

Comitetulu parochiale dela biseric'a gr. or. din Brasiovu-vechiu.

Georgiu Persinariu,
Parochu cá presiedinte.

(3—3)